

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 29 juni 2017

418/2017

Lag

om beslutsfattande om lämnande av och begäran om internationellt bistånd

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på beslutsfattande om lämnande av internationellt bistånd till en annan stat, till Europeiska unionen eller till en internationell organisation och begäran om internationellt bistånd av dessa, med beaktande av målsättningen för och principerna i Förenta nationernas stadga (FördrS 1/1956) och av andra folkrättsliga regler, i fråga om bistånd

- 1) som grundar sig på artikel 222 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- 2) som grundar sig på artikel 42.7 i fördraget om Europeiska unionen,
- 3) som inbegriper betydande militära resurser,
- 4) som kan inbegripa användning av militära maktmedel,
- 5) som är betydelsefullt i utrikes- och säkerhetspolitiskt hänseende, eller
- 6) som är vittsyftande och principiellt viktigt.

Bestämmelser om beslutsfattande om lämnande av och begäran om annat internationellt bistånd än det som avses i 1 mom. utfärdas särskilt.

2 §

Beslutsfattande om lämnande av och begäran om bistånd

Beslut om att lämna eller begära bistånd fattas vid statsrådets allmänna sammanträde efter föredragning från ministeriet i fråga. Om lämnandet av eller begäran om bistånd är en internationell fråga som är betydelsefull i utrikes- och säkerhetspolitiskt hänseende, fattas beslutet till denna del av republikens president utifrån statsrådets förslag till avgörande. Bestämmelser om statsrådets behörighet att bereda beslut som fattas i Europeiska unionen och att besluta om Finlands åtgärder med avseende på besluten finns i grundlagen.

Före det beslut som avses i 1 mom., efter att ärendet förberedelsevis har behandlats av republikens president och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskott vid ett gemensamt sammanträde eller av EU-ministerutskottet, kan ministeriet i fråga vidta förberedande åtgärder och beredskapsåtgärder för att lämna eller ta emot bistånd.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också på väsentliga ändringar av ett beslut om lämnande av eller begäran om bistånd.

Försvarsmakten får inte åläggas att lämna bistånd enligt 1 § utan det förfarande som föreskrivs i 1–3 mom., om inte något annat följer av den behörighet som försvarsmaktens överbefälhavare har.

3 §

Riksdagens deltagande i beslutsfattandet

Innan ett beslut enligt 2 § om lämnande av eller begäran om bistånd fattas ska statsrådet höra riksdagens utrikesutskott, om biståndet kan inbegripa användning av militära maktmedel. Om beslutet gäller en särskilt krävande situation, ska statsrådet höra riksdagen genom att förelägga den en redogörelse i saken innan beslut fattas.

4 §

Förfarande i brådskande ärenden

Om det inte är möjligt att fatta ett beslut som avses i 2 § och som gäller bistånd enligt 1 § 1 mom. 1–3 punkten tillräckligt snabbt i exceptionellt brådskande och allvarliga situationer som handlar om att lämna eller begära bistånd mellan Finland och Europeiska unionen eller dess övriga medlemsstater, eller mellan Finland och de övriga nordiska länderna, kan ministeriet i fråga fatta beslut om lämnande av och begäran om bistånd.

Statsrådet och republikens president ska utan dröjsmål underrättas om ministeriets beslut om lämnande av eller begäran om bistånd. Beslut om huruvida biståndet ska fortsätta och upphöra ska fattas med iakttagande av förfarandet enligt 2 §.

Försvarsmakten får inte åläggas att lämna bistånd enligt denna paragraf utan det beslutsförfarande som föreskrivs i 1 och 2 mom., om inte något annat följer av den behörighet som försvarsmaktens överbefälhavare har.

5 §

Förfarande i brådskande situationer som kräver militära maktmedel

Om det inte är möjligt att tillräckligt snabbt fatta ett beslut om bistånd som inbegriper militära maktmedel enligt 2 §, kan beslutet om att lämna eller begära bistånd fattas enligt det förfarande som föreskrivs i denna paragraf i exceptionellt brådskande och allvarliga situationer som handlar om att lämna eller begära bistånd mellan Finland och Europeiska unionen eller dess övriga medlemsstater, eller mellan Finland och de övriga nordiska länderna, och där biståndet är nödvändigt för att avvärja en överhängande terroristattack som hotar ett stort antal människors liv eller hälsa eller en överhängande fara som utgör ett allvarligt hot mot rikets säkerhet och det inte finns något lindrigare sätt att avvärja faran. Då ska beslutet om att lämna eller begära bistånd fattas av statsrådets allmänna sammanträde eller republikens president på det sätt som föreskrivs i 2 § 1 mom.

Statsrådet ska lämna en utredning i ärendet till riksdagens utrikesutskott innan ett beslut om att lämna eller begära bistånd enligt 1 mom. fattas. Efter det att beslutet fattats ska ärendet omedelbart föreläggas riksdagen. Beslut om huruvida biståndet ska fortsätta och upphöra ska då fattas med iakttagande av förfarandet enligt 2 och 3 §.

Försvarsmakten får inte åläggas att lämna bistånd enligt denna paragraf utan det beslutsförfarande som föreskrivs i 1 och 2 mom., om inte något annat följer av den behörighet som försvarsmaktens överbefälhavare har.

Bestämmelser om tryggnad av Finlands territoriella integritet inom finskt territorium genom territorialövervakningsmyndigheternas försorg finns i territorialövervakningslagen (755/2000).

418/2017

6 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2017.

Helsingfors den 28 juni 2017

Republikens President

Sauli Niinistö

Utrikesminister Timo Soini